

Sygn. akt VIII U 367/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 września 2015 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Grażyna Łazowska
Protokolant:	Kamila Niemczyk

po rozpoznaniu w dniu 26 sierpnia 2015 r. w Gliwicach

sprawy W. Ł.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o prawo do emerytury górniczej

na skutek odwołania W. Ł.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 9 stycznia 2013 r. **nr** (...)

- zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu prawo do emerytury poczynając od 1 października 2012 r.,
- zasądza od organu rentowego na rzecz ubezpieczonego 60 zł (sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

(-) SSO Grażyna Łazowska

VIII U 367/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 9 stycznia 2013r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu W. Ł. prawa do emerytury górniczej, ponieważ wnioskujący udowodnił jedynie 12 lat 2 miesiące i 19 dni pracy górniczej, zamiast wymaganych co najmniej 25 lat takiej pracy. Do pracy górniczej nie zaliczono okresu od 1 maja 1989r. do 29 lutego 2004r. na stanowiskach operator sprzętu rolniczego, kierowca ciągnika w transporcie drogowym. Te stanowiska nie są wymienione w załącznikach nr 2 i 3 do rozporządzenia (...) z dnia 23 grudnia 1994r.

Ubezpieczony W. Ł. w odwołaniu domagał się zmiany decyzji i przyznania prawa do emerytury górniczej, ponieważ mimo angażu kierowcy ciągnika rolniczego wykonywał faktycznie prace operatora sprzętu pomocniczego i technologicznego na odkrywce.

ZUS wniósł o oddalenie odwołania podtrzymując stanowisko zawarte w zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił, co następuje:

W. Ł. urodził się dnia (...) Od 24 października 1986r. do nadal jest pracownikiem Kopalni (...). Z akt osobowych wynika, że został przyjęty na stanowisko robotnika do spraw ciężkich. W dniu 1 maja 1989r. zmieniono mu angaż na kierowca ciągnika na odkrywce, od 1 marca 2004r. zmieniono mu angaż na górnik odwadniacz złoża. Od 15 stycznia 2007r. ubezpieczony pracuje jako górnik kopalni odkrywkowej.

W toku postępowania przed organem rentowym ubezpieczony przedłożył świadectwo wykonywania pracy górniczej z dnia 21 marca 2011r. w którym pracodawca potwierdził, że ubezpieczony wykonywał pracę górniczą:

- od 1 maja 1989r. do 29 lutego 2004r. – na stanowisku operator sprzętu pomocniczego i technologicznego na odkrywce – rozporządzenie (...) z 23 grudnia 1994 roku, zał. Nr 2, poz. 22;

- od 1 marca 2004r. do nadal – na stanowisku górnik kopalni odkrywkowej – rozporządzenie (...) z 23 grudnia 1994 roku, zał. Nr 3 poz. 1.

Ubezpieczony w okresie od 1 maja 1989r. do 30 września 1994r. był zatrudniony na oddziale nz-4, od 1 października 1994r. do 29 lutego 2004r. na oddziale rs-8, w okresie od 1 marca 2004r. roku do nadal na oddziale o-2.

W zaskarżonej decyzji ZUS nie zaliczył do pracy górniczej okresu od 1 maja 1989r. do 29 lutego 2004r.

Ubezpieczony załączył do wniosku o emeryturę także charakterystyki stanowisk pracy. Zgodnie z nimi w okresie od 1 maja 1989r. do 30 września 1994r. wykonywał prace na Oddziale Elektrycznym Remontów Głównych, który zajmował się zasadniczo remontami maszyn podstawowych pod względem elektrycznym. Rozwoził i przywoził sprzęt brygad remontowych oraz niezbędna do remontów materiały i urządzenia, na różne miejsca i stanowiska w układzie (...). Pracował przy załadunku i rozładunku sprzętów oraz innych części i urządzeń stosowanych do naprawy i utrzymania ruchu urządzeń układów (...). Do ciągnika zaczepiał i przeciągał agregaty spawalnicze, prądotwórcze, smarownicze, dwukołówki narzędziowe. Z kolei w okresie od 1 października 1994r. do 29 lutego 2004r. pracował na Oddziale Eksploatacji Ciągników. Praca była związana wyłącznie z obsługą wkopu i zwałowiska, wykonywał prace transportowe na rzecz oddziałów górniczych.

Początkowo kierowcy – operatorzy ciągników byli zatrudniani na oddziałach, na których wykonywali pracę. Ubezpieczony był zatrudniony na Oddziale Elektrycznym Remontów Głównych nz-4. Następnie przeprowadzono reorganizację i utworzono Oddział rs-8 Eksploatacji Ciągników. Na ten oddział zostali przeniesieni kierowcy-operatorzy ciągników. Do pracy zaś byli delegowani na oddziały wydobywcze, mechaniczne, odwodnieniowe. Ubezpieczony jako pracownik oddziału rs-8 był delegowany na oddział nz-4 i ew-2 oraz na oddział odwodnienia.

Na oddziale nz-4 i ew-2 ubezpieczony pracował ze R. M. – elektromonterem maszyn i urządzeń górniczych w przodku i R. K. – sztygarem zmianowym. Oddział nz-4 był oddziałem elektrycznymi w ciągu pracy ubezpieczonego zmienił symbol na ew-2. Jako kierowca ciągnika odwołujący pozostawał do dyspozycji brygady remontowej całą dniówkę. Jego zadaniem było dowożenie części zamiennych do maszyn podstawowych. W czasie dniówki obsługiwał agregat prądotwórczy i smarowniczy, który jest podłączany do ciągnika i napędzany jego silnikiem. Agregaty te były wykorzystywane do utrzymania ruchu i remontów zwałowarek i koparek wielonaczyniowych. Wykonywał też pracę przy zakładaniu przewodów elektrycznych na maszyny podstawowe, ich wymianą i spinaniem, a także pomagał przy montażu sprzętu elektrycznego na maszynach podstawowych, które podlegały remontowi. Polecenia wydawali ubezpieczonemu przodowi brygady remontowej.

Na oddziale rs-8 ubezpieczony pracował nadal z przodowymi brygad remontowych oddziału nz-4 i ew-2, a czasami również oddziału remontów mechanicznych. W czasie zatrudnienia na tym oddziale charakter pracy nie zmienił się. Odwołujący dowoził sprzęt i części infrastruktury elektrycznej do wkopu i na zwałowisko oraz obsługiwał agregat

smarowniczy, prądotwórczy, olejowy, odciągał kolumny filtracyjne, przeciągał kable elektryczne. Pozostawał cały dzień do dyspozycji oddziału na który został skierowany tj. oddziałów elektrycznych i mechanicznych, a także odwodnienia.

Zarówno na oddziale nz-4/ew-2, jak i rs-8 ubezpieczony w czasie dniówki po dojechaniu na miejsce pracy oddziału do którego był delegowany wykonywał pracę z jego pracownikami. Zdarzało się, że wracał do warsztatu po brakującą część i ją przywoził na miejsce wykonywania remontu. Ubezpieczony nie jeździł na dalsze zaplecze, nie wyjeżdżał poza odkrywkę.

Charakterystykę stanowiska pracy ubezpieczonego sporządził R. K., który był sztygarem zmianowym, a następnie oddziałowym oddziału nz-4/ew-2. Nie był on przełożonym ubezpieczonego ponieważ nie pracowali w tej samej brygadzie. Wiedzę o pracy kierowcy-operatora ciągnika posiadał on z obserwacji innych kierowców operatorów ciągników.

Prace transportowe zajmowały ubezpieczonemu 2-4 godzin w skali dniówki, prace związane z konserwacją i remontami agregatów i urządzeń wydobywczych zajmowały pozostałą część czasu pracy tj. ponad połowę dniówki.

Stan faktyczny ustalono na podstawie akt osobowych i emerytalnych ubezpieczonego, świadectwa wykonywania pracy górniczej (k. 6 a.e.), charakterystyki stanowiska pracy (k. 51 a.e.), protokołu z posiedzenia Komisji Weryfikacyjnej (k. 8-11 a.e.), zeznań świadków – R. M. (k. 34-35), R. K. (k. 112-114), przesłuchania ubezpieczonego (zapis rozprawy z dnia 30 czerwca 2014r. minuty od 6.00 i nast.).

Sąd dał wiarę zeznaniom świadków bowiem są one spójne, logiczne, szczegółowe i potwierdzają się wzajemnie. Wynika z nich w sposób nie budzący wątpliwości, że W. Ł. jako kierowca ciągnika rolniczego wykonywał prace przy remontach i bieżącej konserwacji agregatów i urządzeń wydobywczych – w wymiarze ponad 4 godzin w skali dniówki. Za taką pracę należy uznać obsługę agregatów: prądotwórczego, spawalniczego i smarowniczego. Agregaty te były wykorzystywane do utrzymania ruchu i remontów zwałowarek i koparek wielonaczyniowych. Pracą przy remontach i konserwacji agregatów i urządzeń wydobywczych jest praca przy przeciąganiu kabli elektrycznych, zakładaniu przewodów elektrycznych na maszyny podstawowe, ich wymiana i spinanie, a także pomoc przy montażu sprzętu elektrycznego na maszynach podstawowych, które podlegały remontowi. Z zeznań świadków wynika, że ubezpieczony transportował z warsztatu oddziału części potrzebne do prac brygad remontowych, odwodnieniowych. Nie wyjeżdżał poza odkrywkę. Załadunek i rozładunek oraz przewóz zajmowały mu 2-4 godziny w czasie dniówki. Następnie wykonywał prace wspólnie z pracownikami oddziału elektrycznego i mechanicznego lub odwodnieniowego. Rodzaj tych prac był uzależniony od potrzeb pracodawcy.

Na podstawie charakterystyk stanowisk pracy Sąd ustalił ich treść. W ocenie Sądu nie opisują one zakresu prac wykonywanych przez ubezpieczonego ale określają ogólnie czynności kierowców-operatorów ciągników. Potwierdza to przesłuchanie świadka R. K., który również zakres taki sporządził. Z zeznań tego świadka wynika, że nie miał on bezpośredniego kontaktu z ubezpieczonym ponieważ nie pracowali w tej samej brygadzie. Ponadto podał on, że do zakresu zadań kierowców ciągników należał załadunek części na ciągnik, ich zawieszenie do wkopu lub na zwałowisko, rozładunek i pomoc pracownikom oddziału do dyspozycji którego pozostawał. Ten ostatni rodzaj pracy nie został ujęty w charakterystyce stanowiska pracy. Okoliczność tę potwierdził także świadek R. M..

Sąd zważył, co następuje:

Ubezpieczony ukończył 50 lat, i domagał się prawa do emerytury górniczej na podstawie art. 50 a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Prawo do tego świadczenia przysługuje mężczyźnie, który ukończył 50 lat, ma okres pracy górniczej wynoszący łącznie w okresami pracy równorzędnej co najmniej 25 lat, w tym co najmniej 15 lat pracy górniczej określonej w art. 50c ust. 1 i nie przystąpił do OFE lub złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych w OFE, za pośrednictwem ZUS na dochody budżetu państwa.

Sporne pozostawało, czy W. Ł. legitymuje się wymaganym okresem pracy górniczej. ZUS zaliczył do takiej pracy okres zatrudnienia w Kopalni (...) na stanowisku górnika kopalni odkrywkowej w okresie od 1 marca 2004r.

Zgodnie z art. 50c ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z FUS za pracę górniczą uważa się zatrudnienie na odkrywce w kopalniach siarki i węgla brunatnego przy ręcznym lub zmechanizowanym urabianiu, ładowaniu oraz przewozie nadkładu i złoża, przy pomiarach w zakresie miernictwa górniczego oraz przy bieżącej konserwacji agregatów i urządzeń wydobywczych, a także w kopalniach otworowych siarki oraz w przedsiębiorstwach i innych podmiotach wykonujących roboty górnicze dla kopalń siarki i węgla brunatnego, na stanowiskach określonych w drodze rozporządzenia przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki i ministrem właściwym do spraw Skarbu Państwa.

W. Ł. pracował na odkrywce w kopalni węgla brunatnego i jego praca była pracą przy „bieżącej konserwacji agregatów i urządzeń wydobywczych”. Za taką pracę należy uznać obsługę agregatu prądotwórczego, czy smarowniczego. Agregaty te były wykorzystywane do utrzymania ruchu i remontów zwałowarek i koparek wielonaczyniowych. Pracą przy konserwacji agregatów i urządzeń wydobywczych jest praca przy przeciąganiu kabli elektrycznych, zakładaniu przewodów elektrycznych na maszyny podstawowe, ich wymiana i spinanie, a także pomoc przy montażu sprzętu elektrycznego na maszynach podstawowych, które podlegały remontowi. Ciągnik rolniczy może być sprzętem pomocniczym albo technologicznym na terenie odkrywki, o którym mowa w załączniku nr 2 poz. 22 do rozporządzenia (...) z 23 grudnia 1994r. w sprawie określenia niektórych stanowisk pracy górniczej oraz stanowisk pracy zaliczalnej w wymiarze półtorakrotnym przy ustalaniu prawa do górniczej emerytury lub renty (Dz. U. z 1995r. nr 2, poz. 8). Jeżeli za pomocą przystosowanego ciągnika rolniczego wykonuje się prace związane z konserwacją urządzeń górniczych. Z ustalonego stanu faktycznego wynika, że W. Ł. obsługiwał w spornym okresie agregat prądotwórczy, smarowniczy, olejowy, spawalniczy. Agregaty te są wykorzystywane do remontów koparek i zwałowarek. Pracuje także przy przeciąganiu kabli elektrycznych, zakładaniu przewodów elektrycznych na maszyny podstawowe, ich wymianie i spinaniu, a także pomoc przy montażu sprzętu elektrycznego na maszynach podstawowych, które podlegały remontowi.

Pracodawca w świadectwie wykonywania pracy górniczej prawidłowo zakwalifikował pracę ubezpieczonego jako wymienioną w załączniku nr 2 poz. 22 do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 23 grudnia 1994r. w sprawie określenia niektórych stanowisk pracy górniczej oraz stanowisk pracy zaliczalnej w wymiarze półtorakrotnym przy ustalaniu prawa do górniczej emerytury lub renty. Wymieniono tam stanowisko operatora sprzętu pomocniczego i technologicznego na odkrywce. Zdaniem Sądu ciągnik rolniczy może być sprzętem pomocniczym, bowiem przy jego pomocy ubezpieczony wykonywał prace przy bieżącej konserwacji agregatów i urządzeń wydobywczych.

Z przepisu art. 50b ustawy emerytalno-rentowej wynika, że przy ustalaniu prawa do emerytury górniczej uwzględnia się okresy pracy górniczej i pracy równorzędnej z pracą górniczą, będące okresami składkowymi lub nieskładkowymi w rozumieniu ustawy, z tym że okresy pracy górniczej i pracy równorzędnej z pracą górniczą uwzględnia się, jeżeli praca ta wykonywana była co najmniej w połowie wymiaru czasu pracy. Postępowanie dowodowe wykazało, że ubezpieczony wykonywał pracę górniczą w wymiarze ponad 4 godzin w czasie dniówki. W związku z powyższym do pracy górniczej należy zaliczyć okres pracy od 1 maja 1989r. do 29 lutego 2004r. Pracą górniczą nie jest praca polegająca na załadunku, transporcie i rozładunku części potrzebnych do wykonywania remontów urządzeń wydobywczych. Jednak była ona wykonywana przez ubezpieczonego jedynie w wymiarze 2-4 godziny w czasie dniówki. Z uwagi na wykonywanie pracy górniczej w pozostałym czasie okres zatrudnienia w (...) B. należy zaliczyć do pracy górniczej.

W związku z powyższym odwołanie uwzględniono na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. uznając, że W. Ł. udowodnił 15 lat pracy, o której mowa w art. 50c ust. 1 i 25 lat pracy górniczej.

O kosztach orzeczono po myśli art. 98 k.p.c. w związku z § 11 ust 2 i § 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez

Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1349 ze zm.) w punkcie drugim orzeczenia.

(-) SSO Grażyna Łazowska